

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Michala Mazance v právní věci žalobkyně: **N. G.**, zastoupené Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2015, čj. KUOK 35668/2015, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 31. 12. 2015, čj. 72 A 7/2015-22,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

1) Rozhodnutím ze dne 18. 11. 2014, čj. SMOL/240826/2014/OARMV/DPD/reg (dále „prvostupňové rozhodnutí“), Magistrát města Olomouce (dále „magistrát“) uznal žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustila tím, že dne 3. 3. 2014 v 9:49 hodin v Olomouci na ulici Pražská ve směru jízdy od kruhového objezdu u Globusu ulici Foersterova při řízení motorového vozidla o 19 km/h překročila nejvyšší dovolenou rychlost 70 km/h stanovenou na daném úseku příslušnou dopravní

značkou, a porušila tak § 4 písm. c) zákona o silničním provozu. Žalobkyni byla uložena pokuta ve výši 1500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení.

2) Rozhodnutím ze dne 14. 4. 2015, čj. KUOK 35668/2015 (dále „napadené rozhodnutí"), žalovaný zamítl odvolání žalobkyně proti shora uvedenému prvostupňovému rozhodnutí pro opožděnost a toto rozhodnutí potvrdil.

II.

3) Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě - pobočce v Olomouci. Krajský soud žalobu zamítl. Neztotožnil se s žalobkyní, že prvostupňové rozhodnutí jí bylo doručeno až dne 25. 3. 2015. Zmocněnec žalobkyně v průběhu správního řízení nepotvrzoval přijetí e-mailových zpráv, které mu magistrát zasílal, a proto magistrát v souladu s § 19 odst. 8 správního řádu přistoupil k doručování prostřednictvím držitele poštovní licence. Byť magistrát nesprávně doručoval zmocněnci na e-mailovou adresu X a nikoli na e-mailovou adresu X, je soudu z úřední činnosti známo, že zmocněnec v jiných věcech nepotvrzoval přijetí písemností ani na adrese X a bylo třeba mu doručovat prostřednictvím držitele poštovní licence. Zmocněnec nepotvrdil přijetí písemnosti ani z adresy X, z níž odeslal magistrátu odpor proti příkazu a na kterou magistrát odeslal rozhodnutí o přestupku. Prvostupňové rozhodnutí bylo zmocněnci žalobkyně doručeno fikcí podle § 24 odst. 1 správního řádu již dne 1. 12. 2014, a odvolání z března 2015 tudíž bylo opožděné. Popsané využití elektronických adres s diakritikou je součástí promyšleného procesního postupu, jenž má za cíl komplikovat a protahovat řízení či vytvářet problémové situace, které mohou vést k pochybením správních orgánů, a tak dosahovat zániku odpovědnosti za přestupek (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2015, čj. 8 As 55/2015 – 26 nebo ze dne 20. 5. 2015, čj. 4 As 76/2015 – 37). Takovému postupu soudy neposkytují ochranu. Krajský soud neprováděl navržené důkazy o přijetí písemností v jiných věcech, neboť neměly souvislost s věcí projednávanou.

III.

4) Žalobkyně (stěžovatelka) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Argumentace krajského soudu je vnitřně rozporná. Doručoval-li magistrát nesprávně na adresu X a nikoli na zmocněncem požadovanou adresu X, pak nebyly splněny podmínky pro doručování písemnosti poštou podle § 19 odst. 8 správního řádu. Pokud krajský soud argumentoval tím, že v jiných řízeních (která neměla souvislost s projednávanou věcí) zmocněnec nepotvrzoval přijetí písemností na adresu X, měl připustit důkaz opaku a provést stěžovatelkou navržené důkazy o přijetí písemností v jiných věcech, jinak byl jeho postup nekonzistentní. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2015, čj. 8 As 55/2015 – 26, má správní orgán právo nedoručovat písemnost na zmocněncem uváděnou elektronickou adresu, pokud takovému postupu brání objektivní technické překážky patrné ze správního spisu. Krajský soud však netvrdil existenci takových překážek. Na závěr stěžovatelka zdůraznila, že elektronické adresy s diakritickými znaménky existují již 8 let a jedná se o efektivní způsob, jak se vyhnout nevyžádané poště.

IV.

5) Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

V.

6) Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

7) Kasační stížnost není důvodná.
8) Podstatou kasační stížnosti je nesouhlas stěžovatelky s právním závěrem krajského soudu, že magistrát splnil podmínku podle § 19 odst. 8 správního řádu, aby mohl jejímu zmocněnci doručit prvostupňové rozhodnutí prostřednictvím držitele poštovní licence. Podle krajského soudu nebylo pro aplikaci § 19 odst. 8 správního řádu podstatné, že magistrát doručoval na nesprávnou e-mailovou adresu X, neboť je z jiných řízení soudu známo, že stěžovatelčin zmocněnec nepotvrzuje přijímání e-mailových zpráv ani na jím uváděné adrese X. Krajský soud zároveň odmítl provést navržené důkazy, že zmocněnec potvrzuje na uvedené adrese přijímání e-mailových zpráv, s tím, že tyto důkazy nemají vztah k nyní projednávané věci.

9) Stěžovatelce nelze upřít, že shora popsaná argumentace krajského soudu je do jisté míry nesoudržná, předně z toho důvodu, že magistrát zasílal písemnosti na jinou adresu, než zmocněnec požadoval (byť se jednalo o nepatrnou změnu v názvu domény); jednalo se tedy o jinou situaci, než kterou předvídá § 19 odst. 8 správního řádu. Krajský soud dále vyšel z toho, že zmocněnec v jiných řízeních nepotvrzoval přijetí e-mailových zpráv na adresu X (a tedy argumentoval skutečnostmi známými soudu z jiných řízení, které přímo nesouvisely s nyní projednávanou věcí). Proto nebylo zcela konzistentní odmítnout navržené důkazy o odlišném procesním postupu zmocněnce v dalších řízeních s odůvodněním, že nemají přímou souvislost s nyní projednávanou věcí. Tyto dílčí nepřesnosti v argumentaci krajského soudu však nemají vliv na zákonnost a věcnou správnost jeho rozhodnutí ve věci samé. Krajský soud ve věci aplikoval odpovídající judikaturu Nejvyššího správního soudu. Ke zjištění skutkového stavu byl dostatečný obsah správního spisu, a proto by bylo provádění dalších důkazů nadbytečné.

10) Podle § 19 odst. 8 správního řádu platí, že *„písemnosti uvedené v odstavci 4 se na požádání adresáta doručují jiným způsobem podle tohoto zákona; v takovém případě platí, že písemnost je doručena třetím dnem ode dne, kdy byla odeslána. V případě doručování na elektronickou adresu platí, že písemnost je doručena v okamžiku, kdy převzetí doručované písemnosti potvrdí adresát zprávou podepsanou jeho uznávaným elektronickým podpisem. Nepotvrdí-li adresát převzetí písemnosti nejpozději následující pracovní den po odeslání zprávy, která se nevrátila jako nedoručitelná (odstavec 9), doručí správní orgán písemnost, jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal.“*

11) Podle § 19 odst. 9 správního řádu platí, že *„pokud nebylo možno doručit písemnost doručovanou na elektronickou adresu adresáta podle odstavce 3 nebo 8, protože se datová zpráva vrátila jako nedoručitelná, učiní správní orgán neprodleně další pokus o její doručení; bude-li další pokus o doručení neúspěšný, doručí písemnost, jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal.“*

12) Podle § 19 odst. 3 správního řádu platí, že *„nevylučuje-li to zákon nebo povaha věci, na požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník řízení sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení*

řízení; taková adresa může být sdělena i pro řízení, která mohou být u téhož správního orgánu zahájena v budoucnu.“

13) Přestože je právní úprava doručování podle správního řádu konstruována na prioritě doručování na adresu zvolenou účastníkem, nemůže volba doručovací adresy v elektronické podobě představovat jediný přípustný prostředek doručení určité písemnosti, zvláště je-li dána objektivní technická překážka, která není jednorázová či snadno odstranitelná. Za těchto okolností by bylo v rozporu s § 19 odst. 3 správního řádu, který má přispívat k urychlení řízení, formálně lpět na povinnosti doručovat výhradně elektronicky.

14) Je proto na uvážení správního orgánu, zda účastníkem požadovaný způsob doručení na elektronickou adresu přispěje k urychlení řízení; pokud správní orgán dospěje k závěru, že tomu tak není, a neshledá ani jiné důvody, které by tento způsob doručování opodstatnily, je oprávněn účastníkovi nedoručovat písemnosti na požadovanou elektronickou adresu. Je však povinen to účastníkovi sdělit včetně důvodů tohoto postupu. Odlišná situace nastane, pokud se správní orgán rozhodne na danou adresu doručovat; nepotvrdí-li adresát přijetí zprávy postupem podle § 19 odst. 8 správního řádu nejpozději první den následující po doručení zprávy, může správní orgán bez dalšího zasílat další písemnosti tak, jako by adresát nepožádal o doručení na elektronickou adresu, a není povinen se pokoušet o opětovné doručení zprávy elektronickou cestou (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2016, čj. 10 As 5/2016 – 36).

15) Legitimním důvodem, proč správní orgán může odmítnout doručování na elektronickou adresu požadovanou účastníkem, je výskyt diakritických znamének v této e-mailové adrese. Byť vývoj v oblasti elektronické komunikace již pokročil natolik, že díky tzv. systému IDN *(International Domain Names)* je technicky možné založit a používat doménová jména či e-mailové adresy s diakritickými znaménky, nejedná se o běžný postup a Nejvyššímu správnímu soudu je z úřední činnosti známo, že správní orgány mají s doručováním na tyto adresy technické obtíže systémového charakteru (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2015, čj. 8 As 55/2015 – 26, či ze dne 9. 5. 2016, čj. 8 As 15/2016 – 28). Pokud tedy účastníkem zvolená doručovací e-mailová adresa obsahuje diakritická znaménka, lze to za současného stavu techniky považovat za objektivní technickou překážku doručení.

16) Nejvyššímu správnímu soudu je přitom z úřední činnosti známo, že zmocněnec stěžovatelky opakovaně zastupuje osoby obviněné z dopravních přestupků a ve správních řízeních pravidelně vyžaduje doručování na e-mailovou adresu obsahující diakritická znaménka. Jak správně podotkl krajský soud, tento požadavek je součástí procesní strategie, jejímž cílem je vytvářet ve správním řízení problémové situace, které mohou s určitou mírou pravděpodobnosti vést k procesním pochybením správních orgánů, a tedy i k zániku odpovědnosti za přestupek z důvodu marného uplynutí lhůt k jeho projednání (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2015, čj. 8 As 55/2015 – 26, ze dne 21. 10. 2015, čj. 1 As 79/2015 – 56, či ze dne 3. 9. 2015, čj. 7 As 167/2015 – 37). Jedná se o účelový postup, kterému nepřísluší soudní ochrana.

17) Ze správního spisu vyplynulo, že e-mailem doručeným dne 12. 5. 2014 na elektronickou podatelnu magistrátu z adresy X zmocněnec stěžovatelky podal v její přestupkové věci odpor proti příkazu a požádal magistrát o doručování na e-mailovou adresu X. Magistrát několikrát odeslal předvolání k ústnímu jednání ve věci stěžovatelky na e-mailovou adresu X. Zpráva se nevrátila jako nedoručitelná a příjemce nepotvrdil její doručení. Magistrát následně e-mailem ze dne 15. 10. 2014 zaslaným na adresu X oznámil stěžovatelčině zmocněnci, že jím uváděná adresa X je nepoužitelná, neboť pravidla pro zakládání e-mailových adres obecně nepovolují diakritická znaménka, a proto mu bude písemnosti doručovat na adresu X, kterou zmocněnec užíval k elektronické korespondenci s magistrátem, a dále na jeho poštovní doručovací adresu. Zmocněnec se proti tomuto postupu nebránil. Magistrát tedy zmocněnce zavčas informoval o změně způsobu doručování a svůj postup dostatečně zdůvodnil. Prvostupňové rozhodnutí vypravil dne 19. 11. 2014 na e-mail X a zároveň poštou na zmocněncovu doručovací adresu. Zásilka byla připravena k vyzvednutí dne 20. 11. 2014; protože si ji adresát nevyzvedl v úložní době, považovala se zásilka podle § 24 odst. 1 správního řádu za doručenou dnem 1. 12. 2014. Žalovaný proto správně zamítl odvolání stěžovatelky ze dne 29. 3. 2015 jako opožděné.

18) Protože rozhodovací důvody krajského soudu v podstatné míře obstály, Nejvyšší správní soud pouze doplnil argumentaci krajského soudu o některé vlastní důvody a kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine* (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 4. 2009, čj. 8 Afs 15/2007 – 75, č. 1865/2009 Sb. NSS).

19) O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu podle obsahu spisu nevznikly žádné náklady mimo rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 25. srpna 2016

JUDr. Jan Passer
předseda senátu